

Deset kroků před rozhodnutím

Cest, jak vybrat studium ve střední škole, je mnoho. Každý na to jde jinak, ale všichni potřebují dostatek spolehlivých informací a také pevnou oporu svých blízkých. Tady je „desatero“, které tvoji rozhodovací cestu usnadní.

Krok 1. Zamysli se nad sebou – kdo jsi, co očekáváš, co umíš i co ti nejde

Všechno začíná u tebe. Najdi si čas a objevuj svoje **přednosti**, schopnosti, vloh, zájmy, ale i **nedostatky** a slabá místa. Pak je porovnej s požadavky pro studium i povolání. Nezapomeň na svůj zdravotní stav, který může někdy výběr ovlivnit.

Přemýšlej o svých **studijních výsledcích**, jak přistupuješ k učení, jak si poradíš, když něčemu nerozumíš, jestli tě víc baví praktická činnost, hledej příčiny svých potíží při učení, ale i řešení, co se s tím dá dělat, pokud to chceš změnit.

Krok 2. Promluv si o svých záměrech s nejbližšími

O svých plánech otevřeně řekni někomu, **komu důvěřuješ**. Mohou to být rodiče, příbuzní, kamarádi, učitelé, výchovný poradce, kariérový poradce mimo školu. Ptej se, co si o tom myslí. Jejich **názor** může být jiný než tvůj, ale získáš cennou zpětnou vazbu a podněty k přemýšlení, co podniknout nebo udělat jinak, aby se tvůj sen splnil.

Krok 3. Vytvoř si seznam zajímavých oborů

Zapisuj si obory, které tě nějak osloví. Jestli tě zajímá nějaké celé odvětví/zaměření, podívej se na nabídku jak maturitních oborů, tak s vyučením. Taky potřebuješ **o oborech něco vědět - co se naučíš a co tě čeká po škole**.

Dá se postupovat i **vylučovací metodou**, kdy ze vzdělávacích možností vyřazuješ obory, které tě z nějakého důvodu odrazují, nic ti neříkají nebo je rozhodně odmítáš. Soupis zajímavých oborů ti poslouží jako základní materiál k posouzení „co chci a co mohu“. Pak už můžeš hledat školy, které je vyučují.

[Podívej, tolik oborů ...](#)

Krok 4. Povolání – co bys dělal/a, kdybys byl/a...

Pozoruj kolem sebe lidí - kdo co dělá a jestli by tě to bavilo. Přitom si všímej i detailů – činností, prostředí, pomůcek, způsobu práce a posuzuj, co z toho ti je blízké. Požádej o pomoc třeba rodiče.

Popisy jednotlivých povolání získáš na stránkách Národní soustavy povolání www.nsp.cz. Mysli přitom na sebe a srovnej si, jestli požadované vzdělání a dovednosti u povolání, které tě zaujme, odpovídají tvým schopnostem a možnostem.

Inspiruj se filmovými ukázkami vybraných povolání ...

[Ukázky povolání](#)

Krok 5. Bez informací o školách se nepohneš z místa

Jestli chceš maturitu nebo se vyučit, už asi tušíš. Problém bývá ve výběru konkrétního oboru, ale i školy. **Škol je hodně**, a která je ta pravá, že? Porovnávej svá očekávání s různými nabídkami škol, tvůj výběr by se neměl omezovat jen na tu nejbližší.

Přehledně si vypiš **výhody a nevýhody** (např. jestli neznamená vzdálenost školy od domova náročné dojíždění nebo internátní bydlení, jestli je výše školného pro tvé rodiče finančně únosná apod.). Porovnávej přijímací zkoušky v jednotlivých školách a odhaduj své šance na přijetí z loňského poměru přihlášených a přijatých uchazečů.

[Středních škol je dost, jen si vybrat](#)

Krok 6. Jdi se podívat do škol

Dny otevřených dveří jsou jedinečnou příležitostí, jak se seznámit se školním prostředím, učiteli a podmínkami studia. Ptej se na všechno, co tě zajímá – na způsob výuky, na pracoviště pro odbornou praxi a výcvik, jak škola komunikuje s rodiči, na mimoškolní aktivity žáků, na uplatnění absolventů této školy, zda se učitelé věnují žákům individuálně. Návštěva školy na tebe může působit i motivačně, např. nutnost zlepšit studijní výsledky. **Termíny** otevřených dveří najdeš v kartách škol v sekci Kam na školu.

Podívej se do **více škol** a potom porovnávej, jak ti vyhovuje jejich velikost, atmosféra, jednání pedagogů apod. Někdy může rozhodnout i to, že je škola umístěna v příjemném prostředí nebo jde o menší školu spíše rodinného typu.

Krok 7. Sežeň reference o škole

Vizitkou škol jsou jejich **webové stránky**. Něco ti mohou o nich naznačit. Jsou aktuální a plné informací? Dávají prostor i žákům a žákyním nebo jen prezentují aktivity školy?

Posoudit **kvalitu školy** jen tak od oka a svých pocitů nelze. Také záleží na tom, co očekáváš. Školy však kontroluje Česká školní inspekce a zprávy o zjištěném stavu jsou přístupné z karty každé školy v tomto systému, v sekci Kam na školu. Můžeš si udělat vlastní názor, jak se prezentuje škola a jak je hodnocena inspektory.

Pobav se o chodu školy s jejími žáky a žákyněmi třeba na **burze středních škol** nebo jiné akci. I jejich pohled může být zajímavý.

Krok 8. Kariérové poradenství je službou pro tebe

Pokud nemáš jistotu v rozhodování, obrať se na **odborníky ve škole nebo mimo ni**. Ptej se na všechno, co potřebuješ vědět, nebo ti není jasné.

Můžeš kontaktovat např.:

- třídního učitele, výchovného poradce nebo učitele, kterému důvěřuješ,
- kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR - informační a poradenské středisko v tvém regionu (adresu najdeš na www.portal.mpsv.cz),
- informační centrum pro mládež při Národním institutu pro děti a mládež (www.icm.cz).

Nevíte si rady? Napište nám

Krok 9. Připrav se na přijímačky

Štěstí přeje připraveným. Některé střední školy pořádají na podzim tzv. **přijímačky nanečisto**. Poznáš prostředí, ověříš si svoje znalosti a získáš obratnost při řešení mnohdy nezvyklých úkolů. Nabídky kurzů inzerují školy na svých webech i v médiích.

Můžeš také požádat školu o témata přijímacích zkoušek z minulého roku nebo trénovat cvičné testy, které zakoupíš u společnosti Scio (www.scio.cz).

Krok 10. Pedagogicko-psychologická poradna

Máš vážnější **problémy s učením** nebo chováním a nevíš, co s tím? Obrat se na psychology. Odborně tě vyšetří, navrhnou řešení, poskytnou metodickou pomoc a doporučí i vzdělávací cestu.

Návštěvu poradny neodkládej, čím dřív to začneš řešit, tím lépe.

[Potřebuješ kontakt na nejbližší poradnu?](#)